

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, dnia 23.01.2025 r.

PN.4131.29.2025

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r., poz. 1465, z późn. zm.), **stwierdzam nieważność uchwały Nr VIII/49/2024 Rady Gminy Gronowo Elbląskie z dnia 20 grudnia 2024 r.** w sprawie procedury przyjmowania zewnętrznych zgłoszeń naruszenia prawa zgłoszonych do Rady Gminy Gronowo Elbląskie oraz podejmowania działań następczych **w części dotyczącej** § 4 ust. 2 i ust. 3 oraz § 6 ust. 2 załącznika do uchwały, a także załącznika nr 2 do Procedury przyjmowania zewnętrznych zgłoszeń naruszenia prawa zgłoszonych do Rady Gminy Gronowo Elbląskie oraz podejmowania działań następczych w zakresie sformułowania: „... Niniejszym stwierdza się, że Zgłaszającemu nadano/odmówiono nadania statusu Sygnalisty. Odmowa nadania Zgłaszającemu statusu Sygnalisty wynika z następujących względów:”

UZASADNIENIE

Uchwałą, o której mowa na wstępie, Rada Gminy Gronowo Elbląskie, powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 33 ustawy o ochronie sygnalistów (Dz. U. z 2024 r., poz. 928), wprowadziła procedurę przyjmowania zewnętrznych zgłoszeń naruszenia prawa zgłoszonych do Rady Gminy Gronowo Elbląskie.

W ocenie organu nadzoru załącznik do przedmiotowej uchwały, w części wskazanej w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego, podjęty został z istotnym naruszeniem prawa.

Materialną podstawę do uchwalenia przedmiotowej procedury, stanowi przepis art. 33 ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz.U. z 2024 r., poz. 928), zgodnie z którym - organ publiczny ustala procedurę przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych oraz podejmowania działań następczych, która określa w szczególności tryb postępowania z informacjami o naruszeniach prawa zgłoszonymi anonimowo, zwaną dalej „procedurą zgłoszeń zewnętrznych”.

Stosownie natomiast do treści art. 2 pkt 6 ww. ustawy, pod pojęciem organu publicznego rozumieć należy naczelne i centralne organy administracji rządowej, terenowe organy administracji rządowej, organy jednostek samorządu terytorialnego, inne organy państwowe oraz inne podmioty wykonujące z mocy prawa zadania z zakresu administracji publicznej, właściwe do podejmowania

działań następczych w dziedzinach wskazanych w art. 3 ust. 1 ustawy.

W oparciu o cytowane przepis Rada Gminy Gronowo Elbląskie postanowiła m.in., że:

- „.... Status Sygnalisty uzyskuje każdy Zgłaszający, chyba że Wstępna analiza Zgłoszenia daje podstawy do przyjęcia, iż Zgłaszający w sposób oczywisty działał w złej wierze (domniemanie dobrej wiary). W złej wierze pozostaje Zgłaszający, który działa w celu sprzecznym z prawem lub zasadami współżycia społecznego (§ 4 ust. 2 załącznika do uchwały);

- „.... Decyzję o nadaniu statusu Sygnalisty podejmuje Koordynator ds. obsługi zgłoszeń” (§ 4 ust. 3 załącznika do uchwały).

W myśl art. 4 ust. 1 ustawy o ochronie sygnalistów, sygnalistą jest osoba fizyczna, która zgłasza lub ujawnia publicznie informację o naruszeniu prawa uzyskaną w kontekście związanym z pracą, w tym pracownik (pkt 1) pracownik tymczasowy (pkt 2), osoba świadcząca pracę na innej podstawie niż stosunek pracy, w tym na podstawie umowy cywilnoprawnej (pkt 3), przedsiębiorca (pkt 4), prokurent (pkt 5), akcjonariusz lub wspólnik (pkt 6), członek organu osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej (pkt 7), osoba świadcząca pracę pod nadzorem i kierownictwem wykonawcy, podwykonawcy lub dostawcy (pkt 8), stażysta (pkt 9), wolontariusz (pkt 10), praktykant (pkt 11), funkcjonariusz w rozumieniu art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. z 2023 r. poz. 1280, 1429 i 1834) (pkt 12), żołnierz w rozumieniu art. 2 pkt 39 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz.U. z 2024 r. poz. 248 i 834) (pkt 13). Zgodnie z ust. 2 ww. przepisu ustawę stosuje się także do osoby fizycznej, o której mowa w ust. 1, w przypadku zgłoszenia lub ujawnienia publicznego informacji o naruszeniu prawa uzyskanej w kontekście związanym z pracą przed nawiązaniem stosunku pracy lub innego stosunku prawnego stanowiącego podstawę świadczenia pracy lub usług lub pełnienia funkcji w podmiocie prawnym lub na rzecz tego podmiotu, lub pełnienia służby w podmiocie prawnym lub już po ich ustaniu.

Oznacza to, że ustawodawca zdefiniował podmioty, posiadające status sygnalisty i rada nie posiada uprawnienia do modyfikowania tegoż pojęcia. Organ stanowiący nie może też, bez podstawy prawnej, kreować kompetencji do decydowania o przyznaniu, bądź nie przyznaniu statusu sygnalisty. W przypadku zajścia ustawowych przesłanek zgłaszający z mocy prawa zyskuje bowiem ów przymiot, a uzyskanie statusu sygnalisty nie może być uzależnione od żadnego arbitralnego rozstrzygnięcia.

Dodać też trzeba, że w myśl art. 15 ww. ustawy osoba, która poniosła szkodę z powodu świadomego zgłoszenia lub ujawnienia publicznego nieprawdziwych informacji przez sygnalistę, ma prawo do odszkodowania lub zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych od sygnalisty, który dokonał takiego zgłoszenia lub ujawnienia publicznego. Z treści cytowanej normy wynika zatem, że zgłoszenie lub ujawnienie publiczne nieprawdziwych informacji przez sygnalistę nie pozbawia go

owego statusu. Tym samym, uznać trzeba, że Rada Gminy Gronowo Elbląskie w sposób nieuprawniony zmodyfikowała przepisy ustawy o ochronie sygnalistów.

Przytoczona powyżej argumentacja ma zastosowanie również do regulacji zawartej w załączniku nr 2 do Procedury przyjmowania zewnętrznych zgłoszeń naruszenia prawa zgłoszonych do Rady Gminy Gronowo Elbląskie oraz podejmowania działań następnych przewidującej, że „... Niniejszym stwierdza się, że Zgłaszającemu nadano/odmówiono nadania statusu Sygnalisty. Odmowa nadania Zgłaszającemu statusu Sygnalisty wynika z następujących względów:”.

Wadliwy jest także § 6 ust. 2 załącznika do uchwały stanowiący, że „... zgłaszający zobowiązany jest do traktowania posiadanych przez niego informacji dotyczących podejrzenia Naruszenia jako tajemnicy i powstrzymania się od publicznych rozmów o zgłoszonych podejrzeniach Naruszenia, chyba że osoba ta jest zobowiązana do takiego działania przepisami prawa”.

W ocenie organu nadzoru, uprawnienia i obowiązki sygnalistów wynikają bezpośrednio z przepisów ustawy. Zostały one uregulowane przez ustawodawcę w sposób kompleksowy i nie mogą być one przez radę „uzupełniane”. Organ ustanawiając procedurę adresowaną (przede wszystkim) do organu publicznego jakim jest Rada Gminy Gronowo Elbląskie i określając sposób w jaki przebiegać ma realizacja przez ten organ uprawnień sygnalistów w związku ze zgłaszanymi organowi sygnałami, nie może zatem nakładać na sygnalistów dodatkowych obowiązków.

Podsumowując, konieczne jest wobec tego wyeliminowanie z obrotu prawnego przepisów wskazanych w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego.

Mając na względzie powyższe, orzeczono jak na wstępie.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 30 dni od daty jego otrzymania.

Otrzymują:

1. Przewodniczący Rady Gminy Gronowo Elbląskie,
2. Wójt Gminy Gronowo Elbląskie.